

Latvijas Amīss.

56. gadagājums.

Nr. 28.

Trešdeinā, 13. (25.) Juli.

1877.

Rebakteera adrese: Pastor Salanowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedīcija Besthorn k. (Meyer) grāmatu vobde Jelgavā.

Nahdītājs: Kara finas. Visjaunākās finas. Dašchadas finas. Iī Jelgavā. Tūfschais. Svehtdeenu atgādījumi! Grādini. Triju vālīsfchhu bernuschieli. Dīselzeti brauzeni. Atībdas. Dahwanas. Sludinotshanas.

Kara finas.

No Donawas 5. Juli atskrehja diwi svarigas finas. Ta weena, ka Nikopolis zeetokfnis ir eenemts. Karoschana gan bijusi karsta, gahjuši no pulksten 4. no rihta līhds tumsfchui nātei. Mehs dabujahm fawās rohkās 2 Turku Paschas un līhds 6 tuhlfchis Turku saldatu. Ta ohtra fina ihfi skaneja, ka Kreevu preefchejahs rindas jau 1. Juli wakarā par Balkana kalneem pahri. Gan jau ta bij leela leeta, ka Tirnowas pilfehts, kas kā atsflehga, bij jau muhsu rohkās un Kreweem tā stahweja 2 zeli par Balkanu wātā. Bet kamehr wehl Nikopolis zeetokfnis buhtu ne-eenemts pakalā palīžis ar fawu zelu gar Rovazu Balkana kalnōs, tamehr tahlakefchana nebuhu bijusi bes ruhpēhm. Tapehz tad ari Turki ar skubu gribēja us to puši karaspēku aīsrādiht, kas lai zelu kāvetu. Bet Kreevi jau agrak to tagad eenehmīschī. Nu wini, ja gribēhs, warehs to leelo zeetoknu tschetrstuhri (Rūtschuk, Schumla, Warna, Sili-strijas) pamēt pakalā un ar wiſu fawu leelo spēhku eet pretim tai Turku armijai, kas fawelskahs kohpā un grib Balkanu fargaht.

Sihkakas finas skaneja, ka generalis Gurko eenehmīschī Kanīji pilfehtinu un 300 Turkus atfītis, us muhsu puši krita 1, eewainotu bij 5. — Līhds Tirnowai ir telegrāfs vilkts; leelīfīsts karawadonis bij 30. Juni tur un tika līhgīmi usnemts. 29. Juni muhsēji pec weena zeema eenaīdneekam bij atnehmīschī 300 provjanta wesumus un 10 saldatus; pec karoschanas pasuda no muhsējēm palkawneeks Uschakows ar 5 saldateem, ritmeisters Vitwinows tika nokauts; muhsu krituschi līhkus at-rada wehlak brefmīgi fakapatus un fagraisitus; eewainoti tur tika 1 ofīzeers un 15 saldati.

— Pret Sistowu tagad ir weens tilts us bukeem un 3 pontonu tilti; weens gul us 98 pontoneem, kas 10 foħlu weens no ohtra upē nolikti un noenkuoti, 29 ir no dselhs un 69 no kohka.

Kreevu leelais karaspēks nu ees Balkana kalnōs; tās zela weetas zaur ūcheem kalneem gan Turki ir wiſadi apšīprinājuſchi; wiſeem Turktīzigeem, kas tagad wehl tur fawōs zeemōs dīshwo, ir erohtschi eedohti, lai waijadibas brihdī kā mili-tschu spēhks nahku līhkt. Balkanu kalni fneedsahs zaur wiſu Turku semi, no wakareem us rihteem, tur ir stahwas klinis, dīli eesfcheklumi un nezik zela weetu pahri. Tomehr jau 1828. g. generalis Roht ar weselu armijas kohri pahrkahpa

tur par tāhī 9000 pehdu augstahm weetahm pahri. Tas weeglakais zelsch ir tas no Warnas us Konstantinopoli; scho zelu pec walsts fīrds apsarga Schumlas zeetokfnis. Tās zitas zela weetas us Basartschik, Schipku, Silwno ir tikpat weegli apsargajamas, kā Montenegras kālnajos, kur māsi pulzini Turku regimentehm spēhj dauds darba dariht.

— Kreevu preefchejahs rindas ir ari jau Rūtschukas tuvumā, Kreevu pulki tur nahk pa diwi zeleem. Rūtschuku apvalteht nau wiſi tik weegli, tur waijadsehs wiſumas 2 armijas kohru, no kura weenam waijaga us kreifa Donawas krasta palikt. Zeetokfnis gul angstu kālnā, stahwas ar baterijahm apsraustas klintsfeenas aīſsarga pret eelaufchanohs; no Sili-strijas un Schumlas pusēs Turki war weegli palīhga spēhku dabuht.

Par provjanta peeweshanu tai armijai winā pus Donawas nau dauds ko behdatees. No Austrījas rohbeschu pusē nahk wesumu rindas, kas wed kāht, ko ween waijaga; tāpat nahk arweenu pakal pa Rūmenijas dīſelzeleem. Dobrudschas semi, kur tagad weena dala Kreevu ir eegahjuſi, mehds par tūfnesi eesktiht, bet schi semi nau wairs tapati, kāhda bij 40 gadus atpakaht. Tschaklee Tatari un strahdneku wahzu kō-lomisti ir to semi labi uskohpuschi, tā kā tai netruhīst anglu un laba usflata. Lohpus nu gan Turki ir aīdsfinuſchi, bet labas ganības Kreevu ūrgi tur wiſur atrohd preefchā, tā kā ūrgēdāmais nau pakaljaved.

No Aſījas karalauka. Generalis Tergukasows Bajasdiu ar surmi nemdamis atroda pilfehta celas līhku pilnas, tā kā nejauka ūmaka wiſu gaisu pīldīja; pilfehts ir pavīfam ūfchauts. Teem tur eesflehgtajeem Kreeweem tais 23 deenās ir gan gruhts laiks tur bijis pawadams, heidsoht nebijis zitas barības, kā krituschi ūrgu gala. 6. Juni tur bij zitadelē 30 wiſneeki un 1587 saldati; no teem bij krituschi 116 un eewainoti 366. Tee atlikushee tika zaur Tergukasowu iſpeſiti, bij gan nogurūſchi, bet nu atkal tiks atspīrdīnāti.

Par Nikopolis eenemīschā generala Krūdnēra telegramis pec ūkīsā laists, skaneja tā: „Man ir ta laime raporterecht, ka Nikopolis pehz aīnīnas kaufchanahs gul pec Juhfu majestētes kāra-pulki kāhwahs ar warenu ūrību, un nehma, weenu pehz ohras, tās lohti apšīprinātahs walles. 2 Paschas un pec 6000 saldatu tika zeetnemti.” Tāpat ari is Wiñes nahk ta fina, ka Nikopoli eenemōht ir lohti aīnīna kaufchanahs bijusi.

Pee Balkana kalneem, fa leekahs, Turki ir atkal tapat fa pee Donawas apmulkoti un nei sinaja, nei sin ihsti, pa kuru zetu Kreewus gaidiht.

Kamehr no 3. Juli snoja, fa Kreewu preefschejahs rindas par Balkana kalneem jau eet pahri, tamehr d'sirdam ari, fa Kreewu generalis Gurko sitees par kreisai rohkai us Osmanbasaras un Schumlas puji, lai wijs tas apgabals, fur Kreewi pahri ees par Balkanu, buhtu no Kreeweem apsargahts. Bet schihm paschahm armijas dasahm ir wehl ohtes no-dohms; tahs rauga us Rüstschuk-Nasgrad-Schumlas zela tilk un to dabuht sawa rohka, jo tas ir ta d'shwibas ahdere starp teem abeem zeetolfsneem (Rüstschuk un Schumlu). — Konstantinopolē ta fina stupri isbeedeja, fa Kreewi jau nahk par Balkanu pahri. Turkeem ari tuhdal bij snohts, fa 18 Kreewu batalioni, kureem Bulgari gahjuschi par wadoneem, ir zaur to kalmischkehlumu gor Schipkas pilsehtu pahritikuschi par Balkanu un esohf jau Esli-Sagrā atnahkuschi, deenwidōs no Kasanlikas. Tee ir bijuschi wišwairak kasaki un jahjeju leelgabalneeki. Pee Kasanlikas peenahk laba schoſeja no Filipopeles. Tapat snoja, fa Kreewi ari par to ohtru kalmu schaurumu (us kreiso rohku no Tirnowas) ir dabujuschi pahriet par Balkanu un esohf pee Jambolas. Ta tad Kreewu preefschrindas jau 3. Juli bij til 10 lihds 15 juhdsu tahsu no Filipopeles un 15 lihds 20 juhdsu no Adrianopoles. Sultans mihtoht leelās isbailes un griboht, ja Englante nenahk drihs palihdseht, sahkt ar Kreewu Keisaru pats iſlihkt. Lai daudsmas nemeerigohs eedishwotajus galwaspiſehlt apmeerinatu. Sultans lizis iſludinah, fa drihs eeschoht pats ar ſwehto karogu us leelo lehgeri Adrianopolē.

— Simnīzā Kreewu leelfirsta karawadona Nikolaja preefschā 1. Juli atnahza weena Turku depuzazija. Schee Turki bij nahkuschi apſweizinhaht leelfirstu un winam iſſaziht, fa wiſi Turki ap Tirnowu tureſees klausigi Kreewu waldbai. Leelfirsts tohs mihligi fanehma un apſohlija apſargaht, fa ari Turkeem nei winu basnizas, nei winu mantibas ne us to masako netiks aiftikas. —

— Muhsu Rungs un Keisars ir armijā daschas augstas pagohdinachanas iſdalijis. Leelfirsts Alekſejus par to drohſchu darbu, fur 23. Juni pontoni tika no Nikopolis us Sistowu aifwesti garam gar Turku rindahm, dabuja ſelta ſohbinu ar wirſrakſtu „par drohſchidibū“; tee generali Maſalski un Zimermans dabujuschi Alekſandra-Mewski ordenu ar dimanteem. Ar Jurga ordenu no 3. kl. tika pagohdinati tee generali Nepokoičijski, Richter, Radizki un Dragomirow.

Pret Sewastopoli 26. Juni rihta agrumā preebrauza 4 Turku brunu kugi; baterijas dewahs tuhdal finu. Kararakite gahja gaifā un us wiſahm waktihm fahka bungas fiſt, leelee gabali tika wiſi noselleti, bet Turku kugi grohſijahs un grohſijahs un neweemi fchahweenu ne-iſlaiduschi dewahs atkal juhrā.

Aſijas karalaufa Kreewu karaptehks ir gan pa labu gabalu atwilzees atpakal; generalam Tergukafowam tas bij deewēgan gruhts zefch, jo wina lehgeri bij fabehguschaſtahdas 3000 kriſtigas familijas, kas luhdahs, lai winas farga pret Turkeem; ta tad ſchohs lihdsnemoht, newareja deewēgan mudigi zetu eet. Bet tamehr Deems palihdseja. Tergukafowam panahzees atpakal pеewilka few klaht jaunu ſpehku un tad gahja ni Bajasiđu, iſpeſtiht tohs tur eeslehgutus Kreewus. Karſu ir muhsu karaptehks ſchim brihſham atſahjis un wijs leelais ſpehks

ſtabwo starp Karſu un Alekſandropoli, kamehr atnahks ſeſlaks ſpehks, fo gaida palihgā.

Wijjanakahs finas.

Jelgawā 24. Juli taps 11 kurtmehmi behrni, kas ſchejetes kurlm. ſtehlu pabeiguschi, latv. Anuas baſniza eeswehiti, faid papreelsch ar wineem baſniza buhs effamens noturehti. Klaht finas fl. „Sludinajums.“

Berlinē iſludinata waldbas pauehle, fa ſenakeem Pruhſchu wirſnekeem brihvo eet Kreewu deenestā.

Wihne. Englanedes ſuhtihits Layard un admirals Horby eſohf raudſtuschi Aſtrijas waldbu us to peedabuht, fa kohpā ar Engla-deeſcheem ſuhta karaptehku us Konstantinopoli, lai Kreeweem waretu leegt Konstantinopoli eenemt. Bet Aſtrijas waldbi, ihpachchi pats Keiſars, no tam negriboht ne finah, turpretim atbildejuschi, fa ir to ne-ataufchoht, fa Engla-deeſchi weeni paſchi ar karaptehku Konstantinopole ee-eet.

No kara lauka Bulgarijā nahk trejadus finas: 1) par noti-kumeem pee paſchā Donawas, fur Kreewi arween wehl pahri-eet; 2) par Kreewu kara darbeem pret teem 4 leeleem Turku zeetolfsneem (Rüſtſchuk, Silistra, Schumla, Warna), lai dabutu drohſchaku pahriechanu pahr Balkanu kalneem us Rumeliju, un 3) par paſchu pahriechanu pahr Balkanu. No Donawas: fa pehz wairak deenu bombardeereſchanas Turku karaptehks (1000 ſoldati) Roħawu (zeetolfsnis ſtory Nikopoli un Widdinu) atſahja Kreeweem un aifdeivahs us Widdinu. Atri Achmed Gjuba karapulks, kas ſtabweja Plesnā un zitōs Donawas pilſehtōs, aif-wilzees us Widdinu, ta fa pa wiſu Donawas malu no Rüſtſchuka lihdi Widdinu ne-esohf wairs neweena Turku ſaldata. Par Kreewu kara darbeem pret teem 4 zeetolfsneem ſino, fa Kreewi eeneh-muschi to juhrs pilſehtu Mangeliju un to Tschornawodas-Küſtendiches dſeljelu, ta fa ſhee 4 zeetolfsni no juhrs pufes nekahdu palihgu wairs newaroht dabuht. Turki Tschornawodas pilſ. ſadediſnajuschi aifgahja us Silistra. 5000 Kreewi eenehema Bebrovu un eet us Kasanu. Bebrova ir us leel-zeļa no Tirnowas us Kasanu, fur no Schumla us Sliwno wed labs zefch pahr Balkanu. Par Balkana pahriechanu ſino, fa 7. Juli starp Kasanlūk un Jamboli jau ſtabwo 45 Kreewu batalioni, kas gatavi dohtees us Adrianopoli, Turzijas ohtru galwas pilſehtu. Turki ſteidsahs karapulkus us turen ſuh-tiht un ori ministers Haffim Paſcha un diwiſſjas generalis Savet Paſcha turp dewiſches, lai wehl zif waredam Adrianopoli apze-tinatu. Turen ſeediſhweeli behg leelobs bardos us Konstantinopoli. Beidſoht wehl teek snohts, fa Kreeweem iſdewees tai no Turkeem atſahta pilſ. Sistowā uſet leelu karamagajšni, fur proviſiontu atraduſchi 245,000 rubl. wehrtibā.

No Aſijas kara lauka ſino, fa Kreewi ar leelu karaptehku us Bajasiđu atpakal nahkuschi. Kreewi ſtabwoht us ſeemeli, Turki ſem Muhtar Paſcha us rihtu no Karſa. Engla-deeſchu admirals Hobarts komandeere tohs pret Batumu ſuhtitus Turku karokugus. Generals Alchajowas ar ſawu kara ſpehku eefahžis aplarohi Abchaseſchus dumpigus kalna-laudis Kaukasijs.

No Donawas karalaufa. Generalis Gurko un ſirſis Mireſty, kas komandeereja Orelas un 30. kasalu pulku, atſita 5. Juli Neouſ Paſcha, kas ar 14 taboreem (batalioneem) raudſiſa zaur Kreewu lihniju wiņpus Balkana zaurlaſtees. Turki pawiſam ſakauti behdſa, generalis Gurko eenehema Kasanlūkas un Schipkas pilſehtus. Turki atſahja muhsu rohkaſ 8 leelgalbus, 3 karogus, eerohtſchus un wiſu ſawu lehgeri. Mumis noschauti 2 wirſneeki un 100 ſoldati un eewainoti 5 wirſneeki un 100 ſoldati. Generalim Schereblovam bij iſdewees pee Selvi pilſ. eeslehgut leelu Turku bandu; ſcho wiſch 5. Juli aſa kautinā pa-wiſam ſakahwa un eenehema Löwes pilſ. Genaidnekeem trita 50, mumis ſapa eewainoti 3 kasaki.

N. S. 3.

Daschadas finas.

No eelkõsemehm.

Preeksch Kursemes tr jauni jaftslifumi no Keisara apstiprinati un jau issitudinati. Jaunee lifikasi grib ruhpetees, ka meschu dshwneekl ne-eet masumā. Jafti us sawas grunts tureht, ir brihw katram, kam peeder wiſumas 150 desetinas mescha.

No Jelgawas. Ohtdeen, 28. Junijā sch. g., sapulzejahs „Jelgawas svehtku-komiteja“ pee Schirkenhöfera, pahrspreeda par teatra un konzerta isrihkojumu 28. Junijā un iswehleja par schihs komitejas rakstu-wedeju Bertrama Kohrli. Tam teatrum un konzertam, ko schi svehtku-komiteja minetā deenā isrihkoja, bija skaidrs eenahkums 45 r. 35 l. f., ko wina Jelgawas weetigai „Sarkana Krusta“ palihdsibas komitejai eemakfaja. — Wehlaki (t. i. 28. Junijā) schē pat sapulzejahs Jelgawas „Sarkana Krusta“ weetiga palihdsibas-komiteja. Nofpreeda, ka kwhites-grahmatahm tilab preeksch naudas-ka leetu-dewejeem jaftahw kafeera D. Kronberga l. glabashanā. Kafeeris Kronberg l. buhs katru zetortdeenu Jelgawā, Wltnas weefnuža no pulksten 10. lihds 4. atrohdams, tur winsch tad ari dahwanas preti nems. Tahlik nolika, ka protokoles un schnohres-grahmatahm jaftahw rastu-wedeja Bertrama l. finā, kas tagad skrihweru-eelā Nr. 42, wirskohlotaja stahtsrahta Arschawin l. namā dshwo. Wisi pastes-fuhtijumi jaſuhta us preekschneeka beedra Allunana l. adresi, kas tad lihds ar rakstu-wedeju apstiprina kafeeri par naudas waj leetu ſanehmeju us pastes. Komitejas ſehgeles atstahja preekschneeka beedra glabashanā. Lihds 7. Julijam ir ſhai komitejai pawifam eemakfati 349 rubl. 28 kap. f. s.

Tē ūlaht wehl pahri wahrdi no redakcijas puſes. Meħs preezajamees par tahtm daudſejadahm ſabeedribahm, kas, katra ſawā weetā, ar ſaweeem ſpehkeem preeksch muhsu miħleem kariwheem grib gahdah. Meħs efam jau reis ſazijuschi, ka wiſas taħs meldetahs galighahs ſanehmeju weetā ir uſtizamas un taħs dahwanas pateesi us to labako farā ewainoteem par labu isleetaħs. Taħad buhtu weenalga, waj taħs dahwanas galā no-raida pee Sarlana krusta beedribas Pehterburgā, waj Baltijas apr. komitejas, waj ari us Saratu. Bet tad ewehrojam ſawu dshwesbußchanu un taħs dshwessaites, kas muhs ar wiſu leelo walsti kohpā ſaista, tad turam tomehr par wajadſigu atgahdinah, lai muhsu dahwanas, zil' ween isdarams, no muhsu Baltijas gubernahm halqitħohs u weenu kohpu im preeksch tam jau ari ir ta leela Baltijas apr. komiteja no Keisara apstiprinata. Meħs negribam ar ſawahm dahwanahm zitu waltsdaku preekschha leelitees, bet meħs negribam ari ſawu darbu apflejpt; tad liſtis zitu gubernu pedaħiħanahs buhs redjama, kapeħz tad Baltijas gubernu dshwa daliba lai nenahf ari gaifmā? Tur ne-spīħdeħ ċewedu wahrdi, bet muhsu gubernu wahrdi. Tapēħz tad teħwija mihlestibā nefam to weħleħchanohs, lai dahwanatiji un laſtafu komitejas ne-ċettu garam Baltijas apr. komitejai un ja fo us zitureni fuhtijuschi waj ſuhta, lai jid għadha, ka wiſpēħdig ari ſchihs summas dabunam fasskaitħt kohpā un pee Balt. apr. l. darba peeskaitħt flaħt. No Saratas dabu simfinas, zil' galā pawifam no muhsu puſes turp nosuħħiħts un meldeſtim to Balt. apr. komitejai. Peħz iautibahm newarax toħs dahwanu krahjumus ſchikt; Latv. lauku draudses ir wiwairak ſawas dahwanas jau kohpā ar zitu dahwanahm eemakfajusħas. Tapēħz tagad tik' us to lai luħkojam, ka ne-aħrajam muhsu gubernahm to peenahfam goħdu zitu pulka.

No Annasmuħħas mums fino, ka tur pušmuħħa Pehtermuisħa to 20. Juni bahrga pahrkon laik pahrkon weenu

mušħas kalku nospeħris. Wiħrs patlaban nesis uħdenspann ius riċi, tē no ſibina trahpiħts bijis us weetax noħi. Deewi lai eeprezzina apbeħdinatu atraitni un lai tai raha no ſawa sveħta wahreda, kaf tas muhsu muhsħas stahw tai dshwiħas żelā un apakħi tħahs luħgħanahs „uſmohdini muhs, ka meħs gatawi efam, kaf taww miħla is deħħi naħf“, ka tad noteek Deewa ſchelħligi prahs, lai fauż kahdā ſtundinā faulkdams no ſħejnejes.

No Dohbeles un Dohbeles apgabala. Peħz aufta un ſonfa pawħasa muhs Dohbelnekkus ap Junija widu miħligi un labdarig leetus atspirdsinajha un pagurufschai ſehjai un stah-deem kā no jauna lika uſſelt.

Tai 20. Junijā ap pulksten 1/26. pawakaré uſnħażha bahrgs pahrkon negaħi, kahds reti tē bija peediħiwoħts un wehl wiwarak zaur to ir ewehrojams, ka dand's baitu peħdu yakat atstahjji.

Kahdi 2 spehreni eespeħra Dohbeles bañiżas toħru, jumta spahri druskas fadausidami, ahra puſe kalkus no muħra feenas noħiſta idam iż-żgħix. Deewa ſchelħla, ka ſibins nau ajsdeddinajis, — ir bijis „auftais“ spehreens. Ta bañiżza buhtu degħi, tad gan ne-atħiħiġi ſtaħħed buhtu notikfu iħpaſħi jaunkajahm, warenajahm ċhrgeleħm, kurahim gan tik' lehti zitas taħdas newaretu wiś weetā stelleħt. Tē gan teem, kam bañiżas uſraudiha uſweħħleta, buhtu ja-ewehro, ka ja ari zitas bañiżas leetas ne-gribetu — ta k wiħadha wiħse ċhrgeles taptu ugħuns-apdroħ-schinasħha beedribā apdroħ-schinat. Biex driħi ſibins speħħi war ispoħfi, ko par gadeem waix newar eegħaddatees. Ċħrgeles paſħas nau no pahrkon treezeena ſtaħdetas ned's ari zaur ſatriżiñasħha faslaniguna maitatas.

Zits spehreens bija Potklaies Valoschū mesħafarga riċi eespeħris un ta nodedsa, kaut jo 'ahtri dseħħejji peesteidsħa; teem tik' atlikahs apdegħiħoħs un fadegħiħoħs bakkus isahrdi. Tapat ir Riħwes-Behrjes Aluzumuiħħa laidari un Leel-Behrjes muixħa kahda goħwus noſperta; bes tam ari dsird, ka daċċi kohki dragati. Annasmuħħas Pehtermuisħa kalks noſperts. Binu apraud atraitne ar maſu behrni.

Teiż, ka no ſibina trahpiti efoħt tuħlit pliki nogħrbti ja-eeleek un liħds 3 stundahm ja-atstahj melnā aufta dahrha sem, kahdas 2 peħdas d'sil, 5—6 p. garā bedre un ja-apber 1—2 peħdas ar idenu semi; għimis ja-atstahj no bedres aħra. Zaur semi ċeara kħalli is-miexha no ſibina zehlu fees elektrizite ċħieħi kohpā pluħstoħt un no ſibina spertais warohit tapt atdħiwinahs. Zitas pomahziżħanahs ir, lai nelaimigo aplaistħoħt ar auftu uħdeni waj etiki us għimmi un f'idri un tam ċerihwejoh degunu ar salniaka spirktu; ari efoħt jarisħwe ar birxi. Tomehr reti ir isdewes kahdu no ſibina trahpitu atdħiwinah. See-mas laukti muhsu apgabalā paldeewi Deewam stahw it labi; agħi ſeħta wasareja ir zaur ſausumu drusku pakalpaliku seħs, weħlaka gan rāħdahs labaka; feena un abħoltina nebuhs wiċċi dand's. Zilwekk un loħpi turahs pee wefelibas. Gan Potklaies pagħastha bija parahdi ġejjes Sibirijs loħpu-mehris, bet driħsumā un bes ka buhtu leelu ſħaħdi padarijis jau pamahktas.

Zimermana Janis.

Preeksch kahdeem gadeem no B..... pagħasta kahds puiss us Rihgu nogħiha dshwoħt; fawn Luteru tizibbi labi nepaħħdams un nezeenidams, tas ir eegħijs jaunisgħudrotā

tizibā, un jaunee brahki ir atraduschi, ka winam runaschanā labi weizahs, ir nehmuschi eemahziht kreetni sawōs likumōs un likumōs un laisch atpakat us pagastu, lai winsch tur kad ne wairak, tad tatschu daschus no fawem wezeem draugeem pee jaunahs tizibas peegrestu, pee kurās pats tagad miht. Bet ka rahdahs, knapi weizahs; no pušohtra gada klendereschanas par pagastu (pee fainmeekem us gada nelihst, jebshu gan strahdneku truhkums), gan deenahm strahdadamam un mahzidamam, wehl nau isdewees neweena pee sawas tizibas peegrest. Lai gan daschus lehligus feewechus, ihpaschi meitas, stipri peerunajis, bet pee sawas tā faultahs kristibas neweenu wehl nau peedabujis.

B. J.

Falzgrahwes skohlasmahjā 24. Juni Lihgo kohris notureja kara ewainoteem par labu weefigu wakaru ar dseedaschanu; weesu bij lihds 70 zilfeku; wakars tika eefahkt ar runu un tahlik to ar dseedaschanu un jauku paprezaſchanohs pawadija. Genahfschana bij 20 rubl. Isdohschana deemschehl isnahza waren leela; wajadseja 5 musikanteem lihds 10 rublu mafkraft (bij pascha Lihgo kohra beedri). Bantes ari mafkaja pahri rubulischu. Wehl no teem atlifuscheem 8 rubulischeem isgahja laba teesa us — alutinu; sapreezajahs, ka nau wehl wairak isgahjis; tā tad tik 4 rubl. un daschas kapeikas atlka preefsch labdariga mehrka. Janoschehlo gan, ka pee tahdahn labdaru isrihloschanahm tahs isdohschanas eegadahs tik wareni leelas.

J. G.

Rīhgas-Tukuma dselszela waldiba, gribedama pastahwigu stirrumu doht tam dselszela dambim starp Dubulteem un Major-muischu, kas zaur leelu leelupes uhdeni fatrungad tohp stipri israuts, ir nospreedusi rakt pret Dubulteem dīslak to kanali pa senako leelupes gultu, lai tur pee leela uhderia wifa ta stipra straume aiseetu taisni prohjam, nemas neweldamahs wifū dselszela dambim. Schis kanalis ees taisnā lihnijā pahri par tahm plawahm, kas pret Dubulteem ohtrā puš leelupes. Tahds kanalis buhs par drohschibu dselszelam un tāpat wifai tai juhrmalei, no kurās lihds schim arweenu pa gabalam ir israuts. Ar teem kanalu darbeem buhschoht jau schinis deenās sahkt, bet wifam leelajam darbagabalam buhs japaleek us nahkoschu pawa-faru, pehz ledus iseeschanas.

Pee Rīhgas tas dselszela tilts par Daugawu teek no jauna pahrmahlehts un ko dohmajeet? Schee mahlderu darbi ween ir aprehkinati us 17 tuhfst. rublu un deewssin waj ar to wehl zauri kluhs. — Rīhgas leelaka wahzu awise „Rīgasche Zeitung“ lihds ar fawu drukatawu, namu un wifū eeriki ir no winas lihdsschiniga ihpaschneeka Müller L. par 250 tuhfst. rubl. pahrdolta weenai fabeedribai no 7 kungeem, kas wifū scho awisi us preefschu usturehs; redakcija paleek ta pati, ka lihds schim. —

No nelelahs **Pinnu** semes ween Kreewu armijā deen tagad 41 generalis, 95 paskawneeki un 138 podpaskawneeki un majori. — Pinnu semē lauku zeribas schogad nau nelo prezigas; rūsfī wehl nemas netaisahs seedeht, ausas wehl nau ne sprihi garas, gaiss turahs auksts un augschana nemas nefchirahs.

No **Zeiskas**, Latv. aw. Nr. 21. ir kahds Zeiskā dīshwodams A. Klawinsch issaidis finas. ka es 1858. gadā no kahda Lubanes tirgotaja iskapties par 1000 rubt wehrtibā us pahrdohschana esohf sanchmis, schis atpakat us Bidsemi zaur Rostawu pehz sawas familijas braukdams — esohf nosudis; nu suhds,

ja kahdam winsch esohf sinams, to pashnoht, turflaht peemi-nedams. ka es jau iskapties esohf pahrdewis un ka schi fina esohf skaidra pateesiba. — Kad es ne tikai 1858. gadā, bet ari agraki un wehlaiki no tahda Lubanes tirgotaja nei Zeiskā, nei zitur kur ne-esmu dīrdejis, nei redsejis, nedz ari no zita kahda iskapties us pahrdohschana nehmis, un A. Klawinsch, tas skaidras pateesibas raksttajis, tik no 1870. gada Zeiskā us dīshwi apmetees, tad fatram awishu laftajam buhs saprotams, ka scho nepateesigu fina A. Klawinsch waj nu pats no sawas galwas, waj no ziteem tahdeem wiherem, kahdu deem-schehl scheit Zeiskā nau truhkums, sagrahbstijis, gribedams, ka saprohtu, man gohdu zaur to gahniht, un fewi pofchu, ja ne wairak, tad Latv. tautas preefschā par rakstneku israhdties. Ja nu kahds tirgotajs tik tahlu sweshumā brauktu, fawu prezi pahrdohdams un pahreju gribetu kur nolikt, tad, ka dohmajū, winsch gan ari finahs fawu prezi kahrtibā atstaht. Ar semkoh-pibu dauds gadus darbodamees un dauds reis iskapties pirkdams tagad A. Klawinam rikti rehkinumu newaru usdoht, ko ari turn par newajadfigu; ja es gribetu A. Klawinu par rewidentu pee sawas pirkshanas un pahrdohschanas, tad A. Klawinsch ka puvis pee fainmeeka dīshwodams to ne-eespehtu, jo wina fain-neeks nebuhtu ar to meerā.

Pehters Plawing.

19. Juni 1877.

Zeiskas vīrglis.

Tas dselszelsch no Benderas us Galazu, ko Kreevi sahkt taifikt, buhs pee 250 werstes garsch; tee buhwetaji ir to us-nehmuschees par 22 milioni fudr. rublu (tas buhtu pee 32 mil. papīhra naudā), katra werste mafkabs 128 tuhfst. rubl. un pee tam buhwetajeem tik janodohd tas gataws zelsch, rati un maschinas teem nau nemas jadohd lihds.

Odesā daudsi no leelajeem kaufmaneem, kas no ahrsemehm prezēs nem, bij leelās rāises, ar andeli nezik neweizahs un kad tagad gribetu ahrsemēs sawus rehkinumus nolihdsinaht, tad paphesletu dauds, jo muhsu rublu wehrtiba ahrsemju naudu fāwārs wesk tagad karalaikā dauds masak. Tagad nu ir isdewees zaur starpinekeem ar Wahzemes fabrikeem tā išlikt, ka, kamehr karalaiks, lai paleek norehkinumi us preefschu; jo zitadi kaufmani kriku bankrotē un fabrikanteem aktal truhktu preefschu nehmeju; zaur pāzefschana hōs iswilkees wīsi zaurei.

Us Krimas salas to nakti us 3. Juni bij stiprs pēhikons ar leelu wehtru, tā ka tai weenā nakti zaur to negaļu pee 100 tuhfst. aitas aīsgahjuscas pohstā; ziti awju bari no wehja dīshiti ir gahjuschi pa lauku laukeem un dauds semkohpjeem winu zeribas famihdījuschi. — Deenwidus-Kreevīas semkohpju sa-beedriba grib weetu weetās zelt prohwes staziones, kur līks plaut ar plaujamo maschini un blakam ar rohkahm, lai laudis pāfhi reds to starpibu, ka darbi labak weizahs.

35. Zelgawas.

Schē tapa 28. Juni teateris no Latveeshu akteereem spēhlehts. Atlukums no teatera cenahfschanahm nahk sarkana krusta beedribai par labu. Israhdijs behdu lugu „Aīsgahjeji“ no A. Dīhrīka L. un johku lugu „Pruhfschu un Frantschu bīses.“ Spēhlehts bija Rīhgas akteeri ar Adolf Allunan L. Abas lugas kluwa lohti jauki spēhletas. Musika wareja drusku labaka buht. Teateris bij wišwairak Kursemes laukskohlotaju deht isrihkohts, lai wini pehz gruhteeem konferenzes darbeem

waretu drusku atpuhstees, bet tai peshâ laikâ daudseem no skohlotajeem bijuschas wehl darishanas konferenzes leetas un tamdeht tikai mas ween skohlotaju teateri bija. No teatera eenahkschanahm esoh 35 f. r. atlikuschi un gubernatora kungs par sawu weetu teateri esoh teatera isrikotaju komitejai 10 f. r. dahwinajis, ta ka pawisam atlizis 45 f. r., kuri eewaino-teem karawihrem par labu nahks. — Wispahrigâ Kursemes laukskohlotaju konferenzâ esoh bijuschî lihds 300 skohlotaji. Konferenzes sehdeschanas tika gimnasijas sahle naturetas. Pee konferenzes ziti nenehma dalibû, ta tik ween Kursemes laukskohlotaji un kam pee skohlas waldischanas daliba. Ari pat tohs nezik gimnasijas skohlotajus nepeelaida par weesem. Deht tam, kahdâ walodâ runas tohp turetas, schuhbrahta kungs atgahdinaja sapulzei to jau issludinato komitejas nospreedumu, ka kates war runaht, kahdâ walodâ tam tihk, waj latweeschu, waj wahzu walodâ, kahdâ katis sawu leetu dohma gaifchaki wareht preefchâ lukt. No Jelgawas waram sinohi, ka daschâs weetas feenu jau plauj. Sahlite ir schogad pastahwigo naftsalnu deht lohti masina, ta ka laikam feens atkal labi dahrgs buhs. Ari ahbula nou lohti dauds, tikai tahds widischkis. Kartupeļu lufstii ir dauds weetas, gandrihs wisur, apsaluschi, bet stahdi nau wis maitati, ta ka mums pehz kartupeleem wehl warbuht kahds pahris nedelu buhs japazeeschahs. Nudsi un kweefchi Jelgawas apkahreene ir wisur lohti brangi — redsefim tikai, ka wini lihds galam isturesees un kahda rasma buhs. — No beidsama leetus ari muhsu wasareja sah fanemtees un ja lihds galam wihs ta isdohdahs, ta tagad ir, tad newaresim wis par sawu schi gada plauju brehkt. Wehl man ir kahds wahrdos par to us Odesu aigahjuscho 4. sappeeu batalionu japeenim, kas jau 15 gadus no weetas Jelgawa stahwejis un bija Jelgawneku leelu mihestibu eemantojis. Batalions gahja us Rihgu un no turenas us Odesu. 20. Juni no weena sappeeu wirsneka dabuju is Odesas wehstuli ar schahdu saturu: Ikhkiles stanzijsa fagaidija muhs Rihgas junkeru skohlas skohleni ar iluminaziju, dseedaschanu un jaukahm wakarinahm. Us wiſa zeta mehs tapahm fagaiditi un pazeenati. Volinijas gubernâ bija jau semenes un sprahdenses ehdamas. Personas gubernâ bija jau eenahkschees kirschi. Puku krabchums us laukeem un plawahm ir ne-aprakstams. 10. Juni wakara mehs nonahzahm Odesa. — Laiks ir schi arweenu jauks un filtums pee 19^o. Bahrtika schi ir lohti dahrga. Odesa ir jauks pilsehts ar leelahm, platahm celahm un celu malas ir ar wiſadeem deenwidus pusēs kohkeem apstahditas. Gar juhrali ir lohti augsts dambis ustaſhts, kuru par Rishelieh bulewaru fawz. Schis dambis ir skaisti ar kohkeem apstahdits un 15 aſis augstaks pahr juhru. Nahkamâ grahmatâ rakstishu wairat, jo es pats pilsehtu tikai mas wehl esmu apluhkojis un t. pr.

J. Kl.

Tukchais.

Novellete is Kursemes dñshwes, no 2—v.

Widischu zeen, lasketajs us Widus-Kursemi, kur kalmains lauki, labas sahlaivas plawas un jaukas mahjas — kahdas zitas pusēs mas atradihs, — newisai leeli, bet labi auglu dahrsti, pušlihs turigi un pušlihs skohloti laudiš.

Preefch wairak gadeem sehdeja kahdâ jaukâ wasaraswakarâ sawâ dahrstâ kahds wihs — kuru schoreis faulkim par „Tuk-

schais“ — ar saweem draugeem, kahdejabs muſchinas aren-dateri Schagatu un pagasta skrihweri Dsegusi, it preezigi pee ſmarſchdomahm grokas glahshem, if kurahm pa reisai ſastink-fchkinadami arween pa bichkim eedſehra. Brihscheem tee kluſi tſchuksteja un brihscheem ſkati eesmejabs. No wiſas winu iſtuerchanahs wareja redseht, ka tee bij lohti preezigi un kahdu labu darbu paſtrahdajuschi; jo pa reisai wareja dſtrideht, ka Tukchais iſſauzahs: „lai gan nauda iſputeja, tad tomehr dabuju, ko ſen jau kahroju!“

Lai zeen, lasketaji waretu finaht, par ko ſchi luſteſchanahs bij, tad luhdsu, tohs draugus weenu azumirkli atſtaht groku dſeroht, un man uſklauſitees:

Schis tukchais jau ſen pehz kahda walſis amata bij kahrojis, bet labu laizinu tam nebij isdeweess to dabuht, bet tatſchu ſchoreis, wiſwairak ar arendatera Schagat f. peepalih-dſibu — jo tas ari bij frohgeris un tahdâ wihsé wareja dauds „ſuhra mihletajus“ pedabuht, lai Tukchao kahdâ walſisamatā fawz, — bij amata ewehlehts, — lai gan ta wehleſhana jau rudenī bij notikuſi, tad tomehr tee wehl tagad arween par to preezajahs. — Skrihwere Dseguse f. bij wehl gluschi jau-niſch un dauds no ſkrihwera amata neprata, bet ar weena zita „zauri kritischa“ peepalihdſibu ſcho amatu walkaja; ſchis zetortais ari bij Tukchajam dauds ar wiſu ko palihdſejis, un tadeht ari ſchinī manā ihsā ſtahſtinā peeminams. Kad ſchee wiſi tſchetri ſagahja kohpā, tad wareja gan teikt: „tſchetrās meefas, tſchetrās dwehſeles, bet wiſeem weens mehrkis un weenadas dohmas.“ Un kur tahdi kohpā, tur ſinams zita labums u. t. pr. netohp ewehrohts, bet, ka waretu tam to un to iſſpert: jo Tukchais bij kritis ar ſcho puhsliu parahdōs, ta ſakoht, „lihds auſhīm“, un nu par wiſeem waijadjeja gahdaht, ka lai Tukchais tiktu atkal vildihts. To paſchu tee ari ſchoreis groku dſerdami gudroja, ka to tuhlin redſefim.

Wiſpirms runaja Dseguse: „Tukchajam ir tagad leels nau-das truhkums, es gahdaſhu no ſawas pusēs, zil ſpehdams, preefch wiſa, jo man wiſch ari ir palihdſejis tik jaunam amata tikt, un ſinams, to man Tukchais jau no eesahkuma teiza, kad wehl par ſkrihweli nebiju, ka „labak us nageem dſiwoht, nekā ar pateſibū.“ Tadeht ari uſtahſchu ſawai „galwai“ (t. i. tam zetortam, kutsch te tagad nau), lai ari tas par to gahda.“

Schagata: „To paſchu ari es gribu dariht, zit ween ſpehſchu, lai pee tam ari dascham buhtu laba ſkahde jazeesch, bet dabuht waijag.“

Tukchais: „Lai man lohti leelu preeku dara, ka Juhs manis deht ta ruhpejetees. Uſdferim us labahm iſweizibahm!“ Katriš sawu grokas glahſi lihds dibinam iſtukchaoja.

Schagata: „Par to Jums Tukchais, nemas nau jahehdahjs, ka mehs ſawus nodohmus ne-iſdarifim. Mehles mums labas, lohkani paſchi, — ko wehl wairak war pagehreht?!”

Dseguse: „Ka jau teizahm, dariſum katriš, zil ween eespehjams, un tagad wehls wakars, tadeht jaſchkarahs.“

Schagata ar Dsegus ſchoreis wehl reis apnehmuschees dariht zil eespehjams, wehleſha Tukchajam „labu nolti“ un tad aigahja katriš us ſawahm mahjahm.

Oħra deenā Dseguse, ka jau apnehmee, nogahja pee ſawas „galwas“, par daschahm zitahm leetahm parumadamees, teiz: „Tu ſini, Tukchais amata tikkim dauds naudas un

montas ir isschkehrdis, ta ka tahlak dsihwojoh tam dascha grushta stundina buhtu pawadama, bet winsch man ir leelu labumu darijis, tadehl es ar Schagatu apnehmamees par to gahdah, ka lai winam naudas netruhstu; pee tam ari es apnehmohs tevi peedabuht, un tagad gribu to „ja“ wahrdu ari no tem dsirdeht.

X. „Waj tad Tukschajam jau ar to nepeeteek, ka amata tijis, un kadehl man preefch wina wehl buhs naudu gahdah? To es gan nedarischu. Pats few ir tuwals, ka neweens.“ —

Dseguse: „To gan nebuhtu dohmajis, ka tu tik zeets buhs; waj winsch (Tukschais) ari nau tem daschä labä weetä lihdsejis un tagad tu no wina ne dsirdeht negribi?“

X. „Ka winsch man lihdsejis, to newaru leegt, bet kadehl tagad to atdariht, kas man tur par labumu buhs?“

Dseguse: „Newaijag tik aufstam buht, atminees to fakamu wahrdu: „meers baro, nemeers pohsta“. ka mehs wifsi buhsim us „weenu rohku“, kas tad mums truhks; buhs naudas ka spatu, rubtu ka dubku, warefim zaurahm naaktihm schmohreht; fo wehl wairak? Bet kad tu muhsu heedribä negribi nahkt, tad jau gan sinasim ar tevi fo dariht.“

X. „Labi ilgi dohmäas nogrimis, un pa brihtiku teiz: „lai tohp, meers baro us wifsi wihs!“

Dseguse: „Bravo, kuh! — Bet nu no-eesim pee Schagatas kahdu schnabi eedsert.“

Abi aiseet pee muhsu jau pasihstama Schagatas, fur Tukschais jau preefchä bij un — fahka schmohreht, kamehr saule ohtru reiss uslehra, — tad tik gahja mahjä. — —

Bet kas nu no schi jahkuma nahza? Wai, wai!! Kad wifus winu darbus spehtu usrafstiht, tad gan wifsi mati katram zeen. laftajam stahwu fazeltohs; bet tas man schoreis un ari neweennam zitam nekad nau espehjams. Tadehl ihfumä fanemdamas tik masuminu usfhimeschu:

Kukulus un naudu nesa gan prahligi, gan mustigaki lauds Tukschajam, lai ari pascheem nekas mahjä labaks nepaliktu, bet tik wifsi, wifsi Tukschajam, kad tik jau tam; jo tahds fakams wahrds bij schai wifsi zehlees:

„Kad tu runaht gribi, papreefch noleez preefchä rubliti; kam nau naudas, — tas kukulus jeb schnabiti; tukschahm rohkahm, neweens newar padohm' dabuht.“

Tä gahja un nahza arveen pee Tukscha un jau winu wareja par „Pilno“ faukt, bet — „sagtas bites ne-edohdahs.“ Tä ari te bij: Tukschais tikmehr gahja ka wehrfis pa plawu, kamehr wairs nesnoja, fur ir un fo dora; un tä nogahja pee „besdibena“, kamehr eewehlahs — besdiben un atkal palika „Tukschais.“ — — Kahds prahligaks wihrs bij sawadu stiki isdohmäis un isdatijis:

Wispirms tas Takschajam nonef sveesta spanniti, par fo sinams Tukschais lohti preezajahs un bij dewejam laipnis — ka jau ar katru, kusch fo ainsnef; — bet rudenä tas pats atkal nosuhta weenu wehrfis zifku, tihri frischu, bet kas ta pa zifku bij, pateesi — firga zifka; Tukschais ari panehmis jo faldöss sapndos eegrinis tas to nepasina; bet waj ari ehfdams nau pasinäs, to nesini. —

Beidsoht wehl japeemin, ka schi Nowelleta (kura is pahris pagastu dsihwes peedishwojumeem — ka augschä minehts — isnemta), „newis ihfii“ weenam par peemehru, bet par mahzibu dascham geld, ka wifsi ohtradi darams, par fo sché esmu ru-

najis, t. i. ar ziteem tanteescheem ari lihdszeetiba jatur, nou tee jakrahpi, japeewil u. z. netafniba jadara, bet japeeteek ar pascha fweedros velnitu graß; un ar kulu nemchanu ir gan ja-uspasejabs, ta ka lai — ka mineju, un kas ari pateefigi notizis — firga galu par wehrfha galu nepanem. —

Swehtdeenu atgadijumi!

Pehz beigtas deervalposchanas us eelas isgahjis, redsu atkal ka daschi lauzineeki jau sawus wesumus istukschojusi un galwinas eesildijuschi it lustigi klagadami is pilsehtas us mahjahm laikam laischahs, un schihdinai tohs wehl eekschä wilindamai teem daschadi usfauz. Gedams es ari eegahju St. P. weefnuzä un luhsdohs launaga. Sulainis manim pasneedsa kahdu aprakstitu papihra lapu, lai es iswhelejotees, fo es griboht. Es lafiju: Bouillon — Kälberbraten — un kas sin kahdi wehl tur ziti nebija; bet tadehl ka es mas ar tahdahn leetahm pasihstams, baidlohs, ka ne-usdurohs kahdreib us tahda swehra, kas nebuhtu patikams, jo biju dsirdejis ka „kelbers“ esohstetsch un ta tad dohmaju, ka „bouillon“ tad tak laikam ir — bulsens, kusch tak grushtak peewahrejams nekä telsch, un kad nu manim paschulaik wezmahtes wahrdi eeschahwahs prahtha, ka ta mani mahzija: „Turees pee pasihstama,“ tad fawzu faulainam: dohdeet manim „kelberi!“ — Schis tad nu isgahja pa durwehm — laikam kuhnä, un es — sehschu pee galda atgahses ka „barons“ un gaida us „kelbera“. Schdedams redsu, ka faktä ap masaku galldinu apsehduschi 5 brangi fungi, no kureem 4, starp fewim tschetristuhrainas papihra lapinas isdala, un tad tahs isleelijuschi atkal gubina galda widü pa weenai zits pehz zita samet, un tas peektais — laikam wehl sellis jeb tik burfhis — weenam no teem tschetreem it tuwu peefehdees scha lapinäss skatahs un mahzahs. Pehz kahda wineem sinama skaitla fasflaitischanas weefnecks usnefa teem kahdas buteles alus, kuru tee wifsi it weenlihdsidi dsehra, jo to tas peektais ari mahzeja; laikam gan to jau bij ismahzijees. Es to noskati-jees, dohmaju: „pag, kad wini tik garschigi dser, laikam buhs ditti smekigs alus, un — alu es jau tak ari pa bischlim mahku dser“, tadehl luhsdus weefneeku, lai manim weenu buteli alus dohd. Pa tam ir jau faluinis „kelberi“ eenefa, bij — tela gaka us weena un skahbu gurku schkehles us ohtra schekhvischa. Nu nehmohs schi „kelberi“ gremoht, bet — smagi gahja, jo ka likahs, nebij wairs tahs deenas telsch, un pee tam, — sulainis laikam dohmadams, ka es ditti issalzis pehz wina kelbera, — nebij lahwis kelberam kuhnä nei labi apsilditees. Gurki bija brangi un alus labs, nu tohs pabeidsis bet kelbera mihsatum par kaulu atstahdams, un 35 kapeikas aismalkajis, steidsohs laukä baididamees, kad kahdreib neleek manim sawu „kelberi“ lihds nest. — Bij jau wafars, un pa krehfslumu eedams, biju aisslihdis pee R. mahzitaja nama. Gahju eekschä, bet ta ne-atradis mahjä, gahju us S. mahzitaja nama. Tur eegahjis un kahdas minutes laikam sawas dohmas ar S. mahzitajn ismainijis steidsohs laukä un flapdrankim kritoht nu til teesham us sawu kohrteli. Tur nogahjuschu mans kohrtela faimnecks mani isjohkoja, koi es lihds schim laikam basnizä darijis, — un peefohlija man m schnabi ar it frischahm brehstahm, kuras wehl schodeen tik ka no tirgus pahnefes. Es no teem tobrihd atluhdsohs, peefohlidams riht rihtä tohs isproh-

weht, het pudeli alus isluhdsees un to aif kakkla fanehmis gahju us sawu „zimeriti“. Tur kahdu stundu kahjās pabijis, gahju guleht, kā waretu riht agrak perezeltees un us mahjahn laistees.

Tahdu manim bija pirma svehtdeena pilsehts, un manim gandrihs nepatiktu wairs oħtru tahdu peedishwoht. —

A. Reekstinsch.

Grandini.

Pehrles, no kurahm dascha skaita atsver leelu mantibu, zefahs pee gleemeeschēem zaur kahdu kaiti. Ta ihpaschi pee taħs ta fauktahs „juhraspehrles.“ Schi gleemeeschā blohdina ir no eekſcheenes balti spihdoscha kā perlmutter. Kad gadahs, kā gleemeeschā blohdina zaur kaut kahdu aistiskhamu waj fadur-skaihamu tohp eeskahdeta, tad wina tai flimā weetā fahk to spihdoscho perlmutter wahti taifiht. Kahdu reis ari zaur to, kā kad jmilčhu graudinsh eekſkih austeres eekſchā, kā to nespēj iſſtumt, tad wina to eenahzeju aplejji un apwelt ar fcho perlmutter wahzini un taħad rohdahs taħs pehrli aſaras. Tagad Kihneeschī ir iſqudrojufchi, pehrles panahk zaur to, kā nogaidha kahdu briħdi, kā gleemeeschā blohdina atwerahs un tad eegruhſch tanī eekſchā kahdu akmintinu jeb kohka gabalinu, zaur ko fahk tur taifitees perlmutter liħds ar pehrleħm uſ daschureis iħsti skaiham, dahrgahm pehrleħm; ta kā war runaht no paſchu taifitahm un tomeħr iħstahm pehrleħm.

Dahrga bilde. Ta keisara bilde, ko Wahzsemes firsti keisaram Wilhelma uſ wina 80. džimfħanas deenu dahwinja im kas iſrahda wina „Keisarazelfħanu“ Werfala, mafqa joħt 80 tuhlf. dahldeku. Skunsmahlderis von Werners par sawu darbu dabu ja 25 tuhlf. dahldeku; wiſa ta għimju fadabu-fħana, tas weengabala audekkis, preeħx kura iħpasħas stelles biji ja buu, rahmis u. z. mafsa dauds nandas.

Sagħlabihs stahrks. Berlimes svehrniz kahdam stahr-kam gadijahs ta nelaimi ar oħtru kaujotees sawu fnaħbli pahrfekkt. Bes wefela fnaħbla wiñiħi nu buħtu driħi pohsta aif-għajjis ari paſchā warsħu widużi. Bet weens scheħligi daktars to eeraudfi ja un peelika isplu kta fnaħblim bleka kallmu, ta kā stahrks tagad wiſu sawu amatu uſ to fmalkko spejji kohpt.

Triju walfħtħu beruusħeleti.*)

1.

Għixma laukam pašħur-ġiet
Kurs fwejjelis puhtsch;
Puhtschha riħtu, puhtschha peetu
Puħs ir-wakarel.

2.

Triju walfħtħu beruusħeleti
Weenu kettu joħi.
Johja, johja, ir-prijohja
Ufċwelas dwarel.

3.

Iſcheif, iſcheif, uſchwitela
Atakell wartels.

Rei aſch eifū, ni waiftħo;

Rei wartu filo;

4.

Masħas mana dukritelas,

Re mohka darbet.

Re audejas, ne werpejas,

Re fcheena grabejjas.

5.

Man ne reike audeljelas,

Re fcheena grabejjas.

Man tiki reike panaitelas,

Mihlei paſkalbeħt.

Kassis Repenis.

Dselszelu brauzeeni.

Uſ Želgawas dselszel.

No Ilħgas	Isbrauz	9 so	pr. puðd.	1 so	peħz puðd.	9 11 waf.
" Dohru kalmiex	"	10 1	"	1 41	"	9 25 "
" Ohlaines	"	10 33	"	2 13	"	9 55 "
" Peenahk Želgawā	"	11 1	"	2 40	"	10 18 "
no Želgawas	"	—	"	2 58	"	10 28 "
" Krimuhnes	"	—	"	3 39	"	11 13 "
" Behnes	"	—	"	4 20	"	11 49 "
" Aluzes	"	—	"	4 43	"	12 6 "
" Lubas	"	—	"	5 17	"	12 35 "
" Peenahk Mošchalib	"	—	"	5 55	"	1 7 iħbiā.
no Mošchalib	"	—	"	7 18	"	2 58 "
Peenahk Leepajā	"	—	"	9 42	"	7 3 "
no Leepajā	Isbrauz	11 24	"	—	"	2 3 iħbiā.
Peenahk Mošchalib	"	1 58	"	—	"	6 18 "
no Mošchalib	"	4 41	"	—	"	7 08 "
" Lubas	"	5 23	"	—	"	8 34 "
" Aluzes	"	6 1	"	—	"	9 6 "
" Bebnies	"	6 24	"	—	"	9 25 "
" Krimuhnahni	"	7 6	"	—	"	10 2 "
Peenahk Želgawā	"	7 48	"	—	"	10 37 "
no Želgawas	"	7 58	"	3 43	"	10 57 "
" Ohlaines	"	8 29	"	4 15	"	11 24 "
" Dohru kalmiex	"	9 4	"	4 50	"	11 57 "
Peenahk Ilħġa	"	9 12	pr. puðd.	4 58	peħz puðd.	12 6 iħbiā.

Atbilda s.

T. — S. Nahs dris.

Sina. Kaut gan pati gar „flidinashanu“ nodaku nedarbojohs, tad toħrejha manu weenalga, kahdo manu Latv. awiħu waqtis libiż-żejt pahidig iż-riħnejha. Leepajā efmu ekspedizzjoni uſ-dewi, wiċċaq taħħas flidinashanu, kis-tu fuksu jobku djen jeb warbuhi weħi paſtepenas rupjas aistiskħanu għid iż-żebi, neħħiha nemha awiess ċenenti. Awiħu lapa nau feħfa s-subris, kif-faqtis uqidli sawus nekkus lai eeffri ħpo. Latv. aw. għid pprezzież taħħu velha un palik skaidra no taħdeem nekkem, kahdi siperi fahk iſpli.

Latv. aw. apgħadha.

Baltijas apr. komitejas preeħx kara eewainoteem ir-eemakfati zaur Baltiju zejn, mahzitju no Laidos 44 r. 35 f., Wanax 45 r. 2 f., Padures 56 r. 20 f., Ġħanawas 6 r. 30 f., Seebfates 10 r. 29 f., Rudbahsheem 8 r. 44 f., Kalwex 21 r. 1 f., Perboħes 16 r. 42 f., Puħnej 15 r. 45 f., Jildas 24 r. 82 f., Dfledes 5 r. 22 f., Sermites 6 r. 20 f., Walteku pils 12 r. 2 f., Kalnamusħas 50 f., Apufes 7 r. 20 f., Gark 5 r., no Baltiju mahżi, muixxas un turenej fħolħas 30 r. 56 f., **kohpa 315 rubi., bes tam weħi daħħadi drehbi galbi.**

Baltijas apr. komitejas preeħx kara eewainoteem ir-eemakfati zaur Dundagħas dr. mahzitju 9 flašses ar wifadahm drakhnu leetħam, tāpat weħi oħra drakhnu subtiżiż no Dundagħas pag. waldbiex.

Preeħx kara eewainoteem ir-eemakfati no kruħiż-żonnes pag. 62 rubi. 18 kap., no Garoses pag. 50 rubi.

Želgawas Weetigħi Komitejji pr. kara-wihru un wiċċu pprederi u pgħadha fahid. Iż-żiljha sejjedha: No Naudites pagħiha 7 r. un daħħi drakhna galbi; no L-İx-Beħrjes pag. 144 r. 26 f., no Fr. Lipu pag. 49 r. 1 f.; no teatru isriħkotajeem ppej-żohs zaur ġibb-hu; no S. Weinbergi f. kā aktikums no wiċċa konzerza isriħkofħasas 3 r. 58 f.; no Falzgraffi Sibdegħu mahjahn 6 r.; no Jahleel's 7 farni. 7 r.; no P. J. un R. J. 50 f.; no „Jelg. fm. komitejja“ kā aktikums no teatru un konzerza 45 r.; no Audfu m. pag. 60 r. 58 f. un 25 mahżi, dreħbi; beedru naħħas paviljan 20 r.; weħi no Jelg. fm. kom. 35 r.; **kohpa 349 rubi.** 28 kap. f.

Rafeeris: D. Kronberg.

Latv. Awiħu apgħadha pag. J. W. Sakranowicz.

*) Efhem no weena Latv. aw. dranga Leħġħihs luġgi, ori fha Leħġħu dsejj-fimmi u jaġi, lai pprezzejja sawus minn iġ-ġażżeen. Yied.

Sludinashanas.

Dseesmu grahmatas

preeskch mahjahm un basnizas, tapat leela ka masä labatas formata
daschadöös fehjumöös,
no weenkahrtigeem lihds us to lohchalo ar glihti apselitu wahku un lapahm,
it arweenu

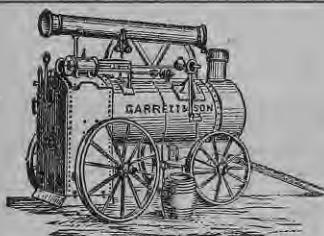
Ferd. Besthorn grahmatu bohdës, Jelgawâ un Kuldiga.
dabunama.

Schihs masahs dseesmu grahmatas, kas us laba un siyra papihra glihti drukatas,
daschadöös jaukds fehjumöös, no jaukla samta fehjuna ar seltitahm lapahm, seltiteem un sudra-
boteem kambareem lihds weenkahrtigeem ahdas fehjumöös ar seltitahm lapahm un preseetem
wahleem, eelsch leelas iwhelis arweenu ir dabunamas un atradihs gan wißpahriga labpatishanu;
latris pizejds war pahrlezzinates, la pehz wina potikshanas ir gahdahts. Biswairak ir
schihs dseesmu grahmatas ka reewehitshanas dahwanas derigas, ka ari preeskch tähdeem, kas
tahlumä usturahs; it ihpašhi karawihreem winaas ir lohti ewehlejamas, jo winas fawa masa
formata deht ir laträ weeta weegli paglabajamas.

To no daudseem par lohti labu atrastu

Langdales superfossatu

pahrdohd no lehgera



R. Garrett un dehli
wißwezalais, 1778. gada Englantē atwehrtai
fabrikis preeskch semlobju maschineim, yeedahva
teizami labi paßljamahs

lokomobiles,
damf-kulamahsmaschines,
wifadöös leelumöös, no 4 lihds 10 frugspchka.
Lehtakas zena. — Widlabalahs norunas.
Wißweeniga pahrdohtshanas - weeta pee

J. W. Grahmana,
Rihgā, Nikolai elä, blakam frehneef-dahrsam, preti
gahsfabrikam.

„Champion“
planjamahs maschines,



ar kurahm Kursemē, Widsemē un Igauntjā wahrda ne-
tä 120 muischas strabda un kuras pee wahrda war
peefault.

P. van Dyk, Rihgā.

Ferd. Besthorn grahmatu bohdës Jelgawâ
un Kuldiga ir schi grahmata dabunama:

Nissenä farunnas par

Luttera maso latkismi.

Grahmata wißem Deewa wahru mißlotajeem,
un ihpašhi ittin derriga rohfas-grahmata skoh-
meistereem.

Pahrtulota no T. Silpauschha.

Preeskchwahrdus schi grahmatai peelizzis R. Bergmann

Nuhjenes wezz, lutt. mahzitajs.

Malka 1 rubl. 75 kap. fudr.

Slobotajsi pebz schihs grahmatai fawâs floblás
tizibas mahzibas dohdam dičhi nomanih, latobs sun-
das buhs behrceem jo patibkamas un dauds swotibas
atnehs preeskch patceem un behrceem. Ari wißeem
ziteen schi grahmata ewehlama par tizibas istat-
fchanu. —

Ferd. Besthorn grahmatu bohdës Jelgawâ
un Kuldiga ir dabunama schi grahmata:

Padohma dewejs
sem mes ko h p e j e e m,
jeb
selta grandi

firdsmilkeem arrajeem fakrabi par prabta zillašchanu
un laizigas lablahshanas wairošchanu.

Sarafstiks no

C. O. Peppewitsch.
Kursemies semmes kohpshanas beedribas patessiga
loheksa.

Waram ihbi schi grahmatu mubfu mißleem semkohp-
jeem ewehleht, jo tur is pateesi eelschä selta mahzibas,
lä ka to wahru

„selta grandi“

ta grahmata pahrylnam pelna. Semkohpjt tur atra-
dihs kreetnu padohma tais daschadäss dñshwes maijadis-
bas un nodalas. To grahmatu lafobt ta wineem ar-
weenu jo deenas jo mißlaka paliks un pebz winaas mah-
zibam daridami un dñshwodami tee jo dñbisi nomanih,
schie rakkitee selta grandi pateesi pahrwehrlisees
föhchis, fñanofchis selta grandi, kas wina ma-
zinus pildidami pildihs un wina lablahshana wairo-
damai wahrds. Par schi grahmatu, wahla efectu,
90 kap. f. nomakajuski tee pateesi tohs wehlak, lad
ar schi grahmatu til dauds mas buhs repasinschees,
waira nenoschelohs, jo wina pizejsem par tem nezg
kapeekeem, so par to isdewuschi, jo koplus jauglus at-
lidsinahs. —

СЛОВАРЬ

УПОТРЕБИТЕЛЬНЫХ СЛОВЪ ; СЛОВЪ
И ВЫРАЖЕНИЙ
ВЪ РУССКОМЪ И ЛАТИШСКОМЪ ЯЗЫКАХЪ

Wairak leetvjamu

wahrdu un ifteikumi krahjums
Kreewu un Latweeshu walodâ.

Sarafstiks no

Dimitri Mewes.

wissstholota pee Rihgas pilchta ginnasias.

Malka 30 kap.

Schij wahrdnigeit ir tas notuhls, par valhdibu
pee kreewu walodas mahzibas deribt. Wina at-
rohdabs pebz fahrtahm fastahditi wairak bruhketee
wahrdu is ifdeengas dñshwes, pee tam tahn noßb-
mehshanas no ikkatas leetas tee ar tahn pachahm
fahcedamees laifa wahrdu, fawadibas wahrdu un fah-
ribas wahrdu naht, zauf tam teek, kas is schihs grah-
matas mahzabs, pilngu teikumi fastahdshana tuh-
lin atweeglnata. Ladehk buhlu schi grahmata it
ihpašhi preeskch teem deriga, lam wißpahriga kara-
deenesdä buhlu ja-eestahjabs.

Drukabs pee J. W. Steffenhagen un dehla.

(Te klahf peelikums : Sludinashanas.)

Superfossatus

un
Kaulu un Kali mehflus,
apaksh

politehnikas isprohwesstanjis kontroles,
kura pizejsem, kas wairak par trihs btkaweeem pehrk,
pirstahs prezess prohwi par walt analisseere. — pahrdohd

Ziegler's un beedris,
Rihgā, pilss-eela Nr. 19.

Packarda

superfossatus

no P. van Dyk, Rihgā, ir dabunami par leh-
tako tirgu pee

Eduard Drengera, Baufka.

Superfossatus,

augstgrahdigu Estremadura no 20%

Auguu no 13,91%

kuhstofcas rossora stahbes fatura
pebz analises un apaksh Rihgas politehnikas
tehnijas stanjis pahrraudisshanas tur us
lehgera un nem opstelleshanas vrett

C. Hepkeris,

Rihgā.

Pee J. W. Steffenhagen un dehla Jel-
gawâ nupat issnaha

Latweeshu walodas gramatika

yrekksh

skolahm un pachmahzibas.

G. Laurinsch.

I. kahps.

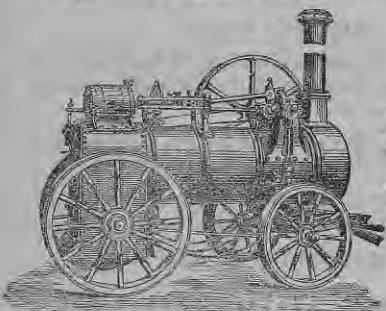
Malka 1 rubl. fudr.



Arflus,
is kohla un dselses, fā: **Adlera, Höhenheimes, Anglu un Sweedru;**

„Buckeye“,

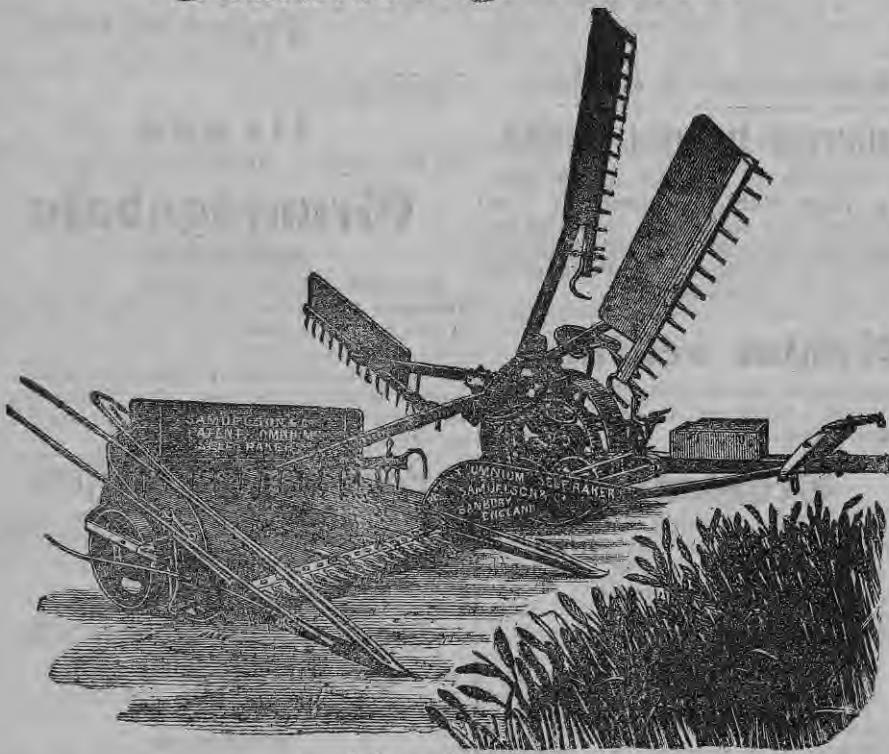
Amerikas sahles un labibas plaujamahs maschines;



fulamahs maschines
ar stiftehm un siteejem; labibastihifchanas-
un eksetu-maschines, un **Austin Prok-tora lokomobiles** un kuhlejus pahrdohd

Ziegler's un beedris,
Rīhgā, pils-eelā Nr. 19.

Samuelson un beedr.



pachgrahbdamahs

labibas plaujamahsmaschines,
fā arti

sahles plaujamahsmaschines,

widjaunakāds fastahdijumās, ihpašhi preesch scheijsenes wajadībahm lohti derigas,
veedahwa

H. E. G. Webers un beedr. Jelgawā.

Bischi grahamatina,

jeb:

Ihsa pamahzishana

fā bites Kursemē un Widsomē jaibvī, farakstīta no
Dabes mahzitaja **H. Kupffer.**

Maksa 20 kap. fudr.

Preesch skohlas behrneem war dabuht iħri,
un fas grīb ar kosti, apkoħpschann un kreewu
stundas us lobako wiħiħ pee skribwera **K. Berling,**
Kotku eelā Nr. 43, Vilse namā.

Iħrejamas ir 6 istabas.

Sludinashana.

No Jelgawas pilsehta spahrkases
direkzijas teek zaure iħo wiżeem finans
dariħts, ka Juli meħnesi netiks ne-
fahdas seħħeschanas noturetas un ka
ari Juli meħnesi malkojamahs rentes
G. Westermana k. kantori no buxħal-
tera k. F. Bagdahn tiks preti nemtas,
pee ka ari taħs ugħunsbeedribba apdroħ-
schinato gruntsqabalu polises (atjau-
nashanas scheines) ir nodohdmas.

Jelgawā, 30. Juni 1877. 1
(Nr. 11.) **Direkzija.**

Americas



labibas
plaujamahs maschines

(pachgrahbdamahs),

fā arti

sahles plaujamahs maschines,
widjaunakāds fastahdijumās, no William
Anson Wood.

Weetnekk preesch Kursemes

A. Blumbergis,

dsesslectawu un maschinu fabrik. Jelgawā.

Saldū.

Zaur fċo daru zeenigai publikat finamu, ta' es
żaur halibkhanu ar rawu schwabgeri **Julius**
Isaaksohna k. apakħi wna firma westo anded-
weeu aksjharris un apakħi rawas firma

Hermann Edelstein,

manufatur- un mohdes-preeschu boħbi,
preeschlaik **Herzenberga** boħde, Hellmanu
namā, pei tixgħiex tħalli, no Juli meħnesha fah-
loħi esmu atwehrs.

Sawu jaunu aynemħanohs zeenigai publikat
goħdbiġi erweħedams, luħdu pei labas iddeejnha-
nas un leħtem tirgeem mani lajpi apnejflet.

Ar zeenikhānu

Hermann Edelstein's.

van Dyk
Rīga

Adierħoħha - Packard -
Rīga, Smilħiedha,
Claytona



lokomobiles un
tukam. maschines.

Padarda

superoffattu
un wiċċadas laukha mnezzibas maschines un rikub.